

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อเรื่อง การพัฒนา ทักษะการขับร้องเพลงชาติ ไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี -นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้ศึกษาวิจัย นายพิสิษฐ์ ศรีกุล ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการจัด กิจกรรม การเรียนการสอนในรายวิชาดนตรี -นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ21102 นักเรียน จำนวน 41 คน โดยการให้นักเรียนร้องเพลงชาติไทยให้ฟัง ทีละคนจนครบ ทุกคน ในคาบสอนของแต่ละห้อง ปรากฏว่ามีนักเรียนร้องเพลงชาติไทยได้ไม่ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง จำนวน 21 คน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้สอนจึงได้ศึกษาและ พัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี -นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียน หนองพุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ขึ้น เพื่อพัฒนาการร้องเพลงชาติ ไทยมีความถูกต้อง ตามจังหวะและทำนองของเพลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและพัฒนาทักษะ การขับร้องเพลงชาติไทย ของนักเรียนระดับชั้นมั ธยมศึกษาปีที่ 1 ภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนหนองพุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองพุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 41 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยเชิงทดลอง ได้แก่

2.1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

การพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1. ความรู้ความเข้าใจการ ขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึก ทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1

2.2.2. ทักษะในการ ฝึกปฏิบัติการขับร้องเพลงชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติ ไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.3 ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

เริ่มตั้งแต่ 21 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 9 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 41 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/นวัตกรรม
 - 2.1. แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน 3 ชั่วโมง
 - 2.2. แบบฝึกทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102
 - 2.3. แบบทดสอบการปฏิบัติกิจกรรมก่อนเรียนและหลังเรียน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1. บันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมก่อนเรียนและหลังเรียน
4. การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- 4.2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

- 4.3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนแต่ละตัว
N แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

- 4.4. ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I) (เพชฌัญญู กิจระการ, 2546 : 1-6)

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{Total - P_1}$$

เมื่อ P1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียน
P2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียน
Total แทน จำนวนนักเรียน × คะแนนเต็ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานครั้งนี้ เป็นการพัฒนา ทักษะ การขับร้องเพลงชาติ ไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาทักษะ การขับร้องเพลงชาติไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนหนองพุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา การนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของการพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัย

1. สรุปผล

1.1. ค่าดัชนีประสิทธิผลการพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.64 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ซึ่งมีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.73

1.2. ผลการพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนประเมินผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 16.05 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 8.90 นั่นคือ การพัฒนา ทักษะการขับร้องเพลงชาติ ไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี -นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ 21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

2. อภิปราย

2.1. ค่าดัชนีประสิทธิผลการพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์1 รหัสวิชา ศ21102 สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.64 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ซึ่งมีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.73 นั้นแสดงว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายพอ บัวผัน (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงไทย อัตรากำลังสองชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปรางค์สามัคคี อําเภอปรางค์สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 การวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แบบฝึกทักษะเรื่องการขับร้องเพลงไทย อัตรากำลังสองชั้น มีค่าประสิทธิภาพ 84.97/83.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ปาลภัสสร ภู่อากุล (2563 : บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า 1)รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีชื่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า LGPS Model มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Lead into Lessons) 2.กลุ่มและระดมความคิด (Groups and Brainstorming) 3.นำเสนอ (Presentation)

4. สรุปและประเมินผล (Summary and Evaluation) 2) ผลการทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนรู้ เรื่องครบเครื่องเรื่องดนตรี สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและความสามารถ การทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2. ผลการพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ 21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนประเมินผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน $\bar{x}$ เท่ากับ 16.05 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน $\bar{x}$ เท่ากับ 8.90 นั่นคือ การพัฒนา ทักษะ การขับร้องเพลงชาติ ไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การขับร้องเพลงชาติไทย วิชาดนตรี -นาฏศิลป์ 1 รหัสวิชา ศ 21102 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เหนือดวง พูลเพิ่ม (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ทักษะการขับร้องของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ นฤมล แก้วคำ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการขับร้องเพลงไทย โดยใช้แบบฝึกหัดการขับร้องเพลงไทยของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา การวิจัยในครั้งนี้ พบว่านักเรียนจำนวนหนึ่งมีการขับร้องเพลงไทยที่ดีขึ้น ต่างจากการสอนแบบวิธีปกติ โดยวิธีการให้นักเรียนมาฝึกซ้อมขับร้องเพลงไทยในเวลาพักกลางวัน โดยให้นักเรียนขับร้องเพลงไทยทีละบรรทัด ซ้ำไปซ้ำมาจนนักเรียนขับร้องเพลงไทยได้คล่อง โดยผ่านการฝึก ตามลำดับขั้นตอนจากแบบทดสอบที่ 1 ไปจนถึงแบบทดสอบที่ 3 แล้วจับกลุ่มมาสอบกับคุณครู นักเรียนจึงเกิดทักษะในการขับร้องเพลงไทยที่ดีขึ้น สามารถขับร้องเพลงไทยได้ชัดเจน ถูกต้อง ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาทักษะการขับร้องเพลงไทยได้อย่างคล่องแคล่ว

3. ข้อเสนอแนะ

3.1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1.1. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ควรให้ความสนใจในการพัฒนา ทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยนำเอารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการ ฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ ไปใช้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.1.2. ในการนำเทคนิคการสอนการพัฒนา ทักษะการขับร้องเพลงชาติไทย โดยนำเอารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนต้องศึกษา ทำความเข้าใจ และปรึกษาผู้รู้ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ ได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน

3.1.3. การนำเทคนิคการสอนการพัฒนา ทักษะ การขับร้องเพลงชาติ ไทย โดยนำเอารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการฝึกปฏิบัติ ประกอบแบบฝึกทักษะ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนต้องมีวิธีแบ่งกลุ่มคละนักเรียนตามความสามารถคือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ให้ชัดเจน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มักจะชอบอยู่กับกลุ่มนักเรียนที่เก่งหรือเพื่อนสนิทของตนเอง

3.2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

3.2.1. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคอื่น ๆ เช่น เทคนิค TIA, JIGSAW, STAD เพื่อเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ของเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ

3.2.2. ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้เทคโนโลยี เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). เอกสารประกอบการสอนวิชาดนตรีไทย –ขับร้องไทย. ฝ่ายออกแบบและผลิตอุปกรณ์การศึกษา.
- นฤมล แก้วคำ. 2560 : บทคัดย่อ การพัฒนาการขับร้องเพลงไทยโดยใช้แบบฝึกหัดการขับร้องเพลงไทยของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปาลภัสสร ภูสากุล. (2563 : บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
- เผชญิ กิจระการ. (2546). ดัชนีประสิทธิผล. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายพอ บัวผัน. (2555) การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องการขับร้องเพลงไทย อัตรากำลังสองชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต อำเภอปึกธงชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.
- หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองทุ่มศรีสำราญวิทยา . (2563) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนหนองทุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ.
- เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2559 : บทคัดย่อ) การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของซูซูกิ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.